

JOSEP PONT*

Museu Diocesà: qüestió de fe?

Dos motius em mouen a aquestes línies: la decebedora resposta d'alguns bisbes catalans al decret papal i la creença, equívoca, que les administracions no han fet allò que calia, perquè tant des de la Junta de Museus de Catalunya com des d'entitats lleidatanes, Diputació de Lleida i Generalitat de Catalunya s'ha hagut d'anar treballant de forma silenciosa per no entrebancar o causar interferències contraproduents.

En un determinat moment es produí una mena de còctel en què confluïren, a banda Yanes mateix, els interessos d'un altre aragonès, el ministre de llavors, Belloch, en aquell moment un home d'un gran pes polític dins l'aparat de l'estat, i, també, la coincidència en l'espai-temps d'uns moments baixíssims de l'església catalana, que es traduïen clarament en una preocupant tebior per part d'alguns bisbes (només cal veure ara la seva resposta al decret) i en un increment del poder de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles, acostat a sectors eclesiàstics clarament contraposats a la nostra església i a la nostra cultura (fixem-nos en els nomenaments de bisbes i en la utilització creixent del castellà en els actes de més relleu).

Hi hagué un altre intent secessionista que no recull la història perquè es tallà d'arrel, però que pretenia exactament el que han aconseguit ara. En aquella ocasió, la diligència i la fermesa del bisbe Pont i Gol, aleshores arquebisbe de la Tarraconense, i del seu secretari Antoni Deig, ara bisbe de Solsona, van frenar les aspiracions expansionistes i fagocitàries de la Conferència Episcopal Espanyola, és a dir d'Espanya. Cinc mesos després de la visita *Ad limina* de l'església catalana a Roma, els resultats són descoratjadors: es consuma definitivament la segregació del secular bisbat de Lleida, el Sant Pare es nega a usar el català i, per tant, a no reconèixer per enèsima vegada la llengua parlada per més de deu milions de persones, es congela *in saecula saeculorum* –cosa pròpia del Vaticà quan li convé– la Conferència Episcopal Catalana proposada pel bisbe Deig i, finalment, ens confisquen –amb una celeritat inusitada a la cúria romana– el nostre patrimoni ar-

tístic. Per si no n'hi hagués prou, fidels i no fidels, hem d'assistir, incrèduls, a l'esquifida resposta dels bisbes catalans sobre el Diocesà: ningú no vol pronunciar-s'hi. Ara, quan torna de Roma el bisbe de Lleida, Ramon Malla, hem de tornar a sentir que la unitat del Museu de Lleida és un afer intern de l'església i que la solució del contenciós patrimonial només vindrà d'aquest àmbit (si és un afer eclesiàstic, com s'explica la intervenció, des de bon començament, de la Diputació General d'Aragó i del protagonisme del seu president?). En resum, sobre la participació de les institucions caldria puntualitzar que el futur d'aquest patrimoni ens afecta a tots, i no solament l'església, per raons diverses: l'una perquè el paguem tots, això és, el patrimoni religiós català rep des de fa molts anys grans inversions de les institucions sense les quals no seria possible la seva conservació, restauració i divulgació. L'altra, perquè són aquestes les que gestionen el Museu de Lleida, Diocesà i Comarcal, integrat pel bisbat, l'Ajuntament, el Consell Comarcal, la Diputació de Lleida i la Generalitat. La tercera és que el patrimoni religiós forma part de la identitat col·lectiva del nostre poble, un patrimoni del qual creients i no-creients som hereus, ens hi sentim identificats i ens hi emmirallem com a part integrant de la pròpia cultura. I, finalment, perquè no han de ser experts en dret canònic els responsables de dirimir el futur del patrimoni, sinó la comunitat científica, com ara el Consell Internacional de Museus (ICOM), que ja s'ha oposat a la disseminació del Diocesà. Això ens ha de fer pensar que cal treballar, doncs, sense fissures i tots plegats, institucions, entitats i església. Que els bisbes catalans no oblidin que, per damunt de les bones relacions amb els altres pastors i la disciplina col·legial, tenen el deure de protegir el ramat propi. Molt em temo que, amb fe, com proposa el bisbe Malla, no n'hi haurà prou per a resoldre el conflicte.

“Molt em temo que, amb fe, com proposa el bisbe Malla, no n'hi haurà prou per a resoldre el conflicte. Cal treballar sense fissures i tots plegats.”

nalment, perquè no han de ser experts en dret canònic els responsables de dirimir el futur del patrimoni, sinó la comunitat científica, com ara el Consell Internacional de Museus (ICOM), que ja s'ha oposat a la disseminació del Diocesà. Això ens ha de fer pensar que cal treballar, doncs, sense fissures i tots plegats, institucions, entitats i església. Que els bisbes catalans no oblidin que, per damunt de les bones relacions amb els altres pastors i la disciplina col·legial, tenen el deure de protegir el ramat propi. Molt em temo que, amb fe, com proposa el bisbe Malla, no n'hi haurà prou per a resoldre el conflicte.

**Josep Pont i Sans és vice-president de l'Institut d'Estudis Ilerdencs i membre de la Junta de Museus de Catalunya.*